

ЗАЩИТЕНИ ВИДОВЕ ПТИЦИ (AVES)

В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

РАЗРЕД ГМУРКАЧОПОДОБНИ (GAVIIFORMES)

Сем. Гмуркачови (Gaviidae)

Червеногуш гмуркач (*Gavia stellata*)

Черногуш гмуркач (*Gavia arctica*)

Черноклюн гмуркач (*Gavia immer*)

РАЗРЕД ГМУРЕЦОПОДОБНИ (PODICIPEDIFORMES)

Сем. Гмурецови (Podicipedidae)

Ушат гмурец (*Podiceps auritus*)

Голям гмурец (*Podiceps cristatus*)

Череноврат гмурец (*Podiceps grisegena*)

Черноврат гмурец (*Podiceps nigricollis*)

Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*)

РАЗРЕД БУРЕВЕСТНИКОПОДОБНИ (PROCELLARIIFORMES)

Сем. Буревестникови (Procellariidae)

Жълтоклюн буревестник (*Calonectris /Procellaria/ diomedea*)

Обикновен буревестник (*Puffinus yelkouan*)

РАЗРЕД ПЕЛИКАНОПОДОБНИ (PELECANIFORMES)

Сем. Корморани (Phalacrocoracidae)

Среден корморан (*Phalacrocorax aristotelis*)

Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*)¹

Малък корморан (*Phalacrocorax pygmaeus*)

Сем. Пеликани (Pelecanidae)

Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*)

Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*)

Сем. Рибоядови (Sulidae)

Бял рибояд (*Morus bassanus*)

РАЗРЕД ЩЪРКЕЛОПОДОБНИ (CICONIFORMES)

Сем. Чаплови (Ardeidae)

Гривеста чапла (*Ardeola ralloides*)

Ръждива чапла (*Ardea purpurea*)

Сива чапла (*Ardea cinerea*)

Голям воден бик (*Botaurus stellaris*)

Биволска чапла (*Bubulcus ibis*)

Голяма бяла чапла (*Egretta alba*)

Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*)

Малък воден бик (*Ixobrychus minutus*)

Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*)

Сем. Щъркелови (Ciconidae)

Бял щъркел (*Ciconia ciconia*)

Черен щъркел (*Ciconia nigra*)

Сем. Ибисови (Threskiornithidae)

Бяла лопатарка (*Platalea leucorodia*)

Блестящ ибис (*Plegadis falcinellus*)

Сем. Фламингови (Phoenicopteridae)

Розово фламинго (*Phoenicopterus ruber*)

РАЗРЕД ГЪСКОПОДОБНИ (ANSERIFORMES)

Сем. Патицови (Anatidae)

Сърпокрила патица (*Anas falcata*)

Сива патица (*Anas strepera*)

Малка белочела гъска (*Anser erythropus*)

Посевна гъска (*Anser fabalis*)

Сива гъска (*Anser anser*)

Снежна гъска (*Anser caerulescens*)
Белоока потапница (*Aythya nyroca*)
Кафявоглава потапница (*Aythya ferina*)
Планинска потапница (*Aythya marila*)
Червеногуша гъска (*Branta ruficollis*)
Звънарка (*Vulpes clangula*)
Ледена потапница (*Clangula hyemalis*)
Тундров лебед (*Cygnus bewickii*)
Ням лебед (*Cygnus olor*)
Поен лебед (*Cygnus cygnus*)
Мраморна патица (*Marmaronetta angustirostris*)
Кадифена потапница (*Melanitta fusca*)
Траурна потапница (*Melanitta nigra*)
Малък нирец (*Mergus albellus*)
Голям нирец (*Mergus merganser*)
Среден нирец (*Mergus serrator*)
Червеноклюна потапница (*Netta rufina*)
Тръноопашата потапница (*Oxyura leucocephala*)
Обикновена гага (*Somateria mollissima*)
Ръждив ангъч (*Tadorna ferruginea*)
Бял ангъч (*Tadorna tadorna*)

РАЗРЕД СОКОЛОПОДОБНИ (FALCONIFORMES)

Сем. Орли рибари (Pandionidae)

Орел рибар (*Pandion haliaetus*)

Сем. Ястребови (Accipitridae)

Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*)

Голям ястреб (*Accipiter gentilis*)

Малък ястреб (*Accipiter nisus*)

Черен лешояд (*Aegypius monachus*)

Скален орел (*Aquila chrysaetos*)
Голям креслив орел (*Aquila clanga*)
Кръстат (царски) орел (*Aquila heliaca*)
Малък креслив орел (*Aquila pomarina*)
Степен орел (*Aquila rapax*)
Обикновен мишелов (*Buteo buteo*)
Северен мишелов (*Buteo lagopus*)
Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*)
Орел змияр (*Circaetus gallicus*)
Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*)
Полски блатар (*Circus cyaneus*)
Степен блатар (*Circus macrourus*)
Ливаден блатар (*Circus pygargus*)
Пепелява каня (*Elanus caeruleus*)
Брадат лешояд (*Gypaetus barbatus*)
Белоглав лешояд (*Gyps fulvus*)
Белоопашат морски орел (*Haliaeetus albicilla*)
Ястребов орел (*Hieraetus fasciatus*)
Малък орел (*Hieraetus pennatus*)
Черна каня (*Milvus migrans*)
Червена каня (*Milvus milvus*)
Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*)
Осояд (*Pernis apivorus*)
Сем. Соколови (Falconidae)
Далматински сокол (*Falco biarmicus*)
Ловен сокол (*Falco cherrug*)
Малък сокол (*Falco columbarius*)
Средиземноморски сокол (*Falco eleonora*)
Белошипа ветрушка (*Falco naumanni*)
Сокол скитник (*Falco peregrinus*)
Орко (*Falco subbuteo*)

Черношипа ветрушка (Керкенец) (*Falco tinnunculus*)

Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*)

РАЗРЕД КОКОШОПОДОБНИ (GALLIFORMES)

Сем. Фазанови (Phasianidae)

Лещарка (*Bonasa bonasia*)

РАЗРЕД ЖЕРАВОПОДОБНИ (GRUIFORMES)

Сем. Жеравови (Gruidae)

Момин жерав (*Anthropoides virgo*)

Сив жерав (*Grus grus*)

Сем. Дърдавцови (Rallidae)

Ливаден дърдавец (*Crex crex*)

Зеленоножка (*Gallinula chloropus*)

Голяма пъструшка (*Porzana porzana*)

Средна пъструшка (*Porzana parva*)

Малка пъструшка (*Porzana pusilla*)

Воден дърдавец (*Rallus aquaticus*)

Сем. Дроплови (Otididae)

Дропла (*Otis tarda*)

Стрепет (*Tetrax tetrax*)

РАЗРЕД ДЪЖДОСВИРЦОПОДОБНИ (CHARADRIIFORMES)

Сем. Туриликови (Burhinidae)

Турилик (*Burhinus oedicnemus*)

Сем. Дъждосвирцови (Charadriidae)

Каменообръщач (*Arenaria interpres*)

Морски дъждосвирец (*Charadrius alexandrinus*)

Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*)

Пясъчен дъждосвирец (*Charadrius hiaticula*)

Планински дъждосвирец (*Eudromias morinellus*)

Шипокрила калугерица (*Haplopterus spinosus*)

Златистопер дъждосвирец (*Pluvialis apricaria*)

Сребристорпер дъждосвирец (*Pluvialis squatarola*)

Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*)

Белоопашата калугерица (*Vanellus leucurus*)

Сем. Стридоядови (Haematopidae)

Стридояд (*Haematopus ostralegus*)

Сем. Бекасови (Scolopacidae)

Късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*)

Трипръст брегобегач (*Calidris alba*)

Тъмногръд брегобегач (*Calidris alpina*)

Голям брегобегач (*Calidris canutus*)

Кривоклюн брегобегач (*Calidris ferruginea*)

Малък брегобегач (*Calidris minuta*)

Сив брегобегач (*Calidris temminckii*)

Голяма бекачина (*Gallinago media*)

Плоскоклюн блатобегач (*Limicola falcinellus*)

Черноопашат крайбрежен бекас (*Limosa limosa*)

Пъстроопашат крайбрежен бекас (*Limosa lapponica*)

Малка бекачина (*Limnocryptes minimus*)

Голям свирец (*Numenius arquata*)

Малък свирец (*Numenius phaeopus*)

Тънкоклюн свирец (*Numenius tenuirostris*)

Бойник (*Philomachus pugnax*)

Голям червеноног водобегач (*Tringa erythropus*)

Малък горски водобегач (*Tringa glareola*)

Голям зеленоног водобегач (*Tringa nebularia*)

Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*)

Малък зеленоног водобегач (*Tringa stagnatilis*)

Малък червеноног водобегач (*Tringa totanus*)

Жълтокрак брегобегач (*Xenus cinereus*)

Сем. Саблеклюнови (Recurvirostridae)

Кокилобегач (*Himantopus himantopus*)

Саблеклюн (*Recurvirostra avosetta*)

Сем. Листоногови (Phalaropodidae)

Тънноклюн листоног (*Phalaropus lobatus*)

Плоскоклюн листоног (*Phalaropus fulicarius*)

Сем. Огърличникови (Glareolidae)

Кафявокрил огърличник (*Glareola pratincola*)

Чернокрил огърличник (*Glareola nordmanni*)

Сем. Чайкови (Lariidae)

Белобуза рибарка (*Chlidonias hybridus*)

Белокрила рибарка (*Chlidonias leucopterus*)

Черна рибарка (*Chlidonias niger*)

Дебелоклюна рибарка (*Geochelidon nilotica*)

Чайка буревестница (*Larus canus*)

Малка черногърба чайка (*Larus fuscus*)

Дългоклюна чайка (*Larus genei*)

Голяма черногърба чайка (*Larus marinus*)

Малка черноглава чайка (*Larus melanocephalus*)

Жълтокрака чайка (*Larus michahellis*)¹

Малка чайка (*Larus minutus*)

Речна чайка (*Larus ridibundus*)

Трипръста чайка (*Rissa tridactyla*)

Белочела рибарка (*Sterna albifrons*)

Каспийска рибарка (*Sterna caspia*)

Речна рибарка (*Sterna hirundo*)

Гривеста рибарка (*Sterna sandvicensis*)

Полярна рибарка (*Sterna paradisaea*)

Сем. Морелетникови (Stercorariidae)

Голям морелетник (*Stercorarius pomarinus*)

Среден морелетник (*Stercorarius parasiticus*)

РАЗРЕД ГЪЛЪБОПОДОБНИ (COLUMBIFORMES)

Сем. Пустинаркови (Pteroclididae)

Пухопръста пустинарка (*Syrhaptes paradoxus*)

Сем. Гълъбови (Columbidae)

Див скален гълъб (*Columba livia livia*)

Гълъб хралупар (*Columba oenas*)

РАЗРЕД КУКУВИЦОПОДОБНИ CUCULIFORMES)

Сем. Кукувицови (Cuculidae)

Качулата кукувица (*Clamator glandarius*)

Обикновена кукувица (*Cuculus canorus*)

РАЗРЕД СОВОПОДОБНИ (STIGIFORMES)

Сем. Забулени сови (Tytonidae)

Забулена сова (*Tyto alba*)

Сем. Същински сови (Strigidae)

Пернатонога кукумявка (*Aegolius funereus*)

Горска ушата сова (*Asio otus*)

Блатна сова (*Asio flammeus*)

Домашна кукумявка (*Athene noctua*)

Бухал (*Bubo bubo*)

Врабчова кукумявка (*Glaucidium passerinum*)

Снежна сова (*Nyctea scandiaca*)

Чухал (*Otus scops*)

Горска улулица (*Strix aluco*)

Уралска улулица (*Strix uralensis*)

Ястребова сова (*Surnia ulula*)

РАЗРЕД КОЗОДОЕПОДОБНИ (CAPRIMULGIFORMES)

Сем. Козодоеви (Caprimulgidae)

Козодой (*Caprimulgus europaeus*)

РАЗРЕД БЪРЗОЛЕТОПОДОБНИ APODIFORMES)

Сем. Бързолетови Apodidae)

Черен бързолет (*Apus apus*)

Алпийски бързолет (*Apus melba*)

Блед бързолет (*Apus pallidus*)

РАЗРЕД СИНЯВИЦОПОДОБНИ (CORACIIFORMES)

Сем. Земеродни рибарчета (Alcedinidae)

Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*)

Сем. Синявицови (Coraciidae)

Синявица (*Coracias garrulus*)

Сем. Пчелоядови (Meropidae)

Пчелояд (*Merops apiaster*)¹

Зелен пчелояд (*Merops persicus*)

Сем. Папунякови (Upopidae)

Папуняк (*Upupa epops*)

РАЗРЕД КЪЛВАЧОПОДОБНИ (PICIFORMES)

Сем. Кълвачови (Picidae)

Черен кълвач (*Dryocopus martius*)

Голям пъстър кълвач (*Dendrocopos major*)

Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*)

Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*)

Белогръб кълвач (*Dendrocopos leucotos*)

Малък пъстър кълвач (*Dendrocopos minor*)

Въртошийка (*Jynx torquilla*)

Трипръст кълвач (*Picoides tridactylus*)

Сив кълвач (*Picus canus*)

Зелен кълвач (*Picus viridis*)

РАЗРЕД ВРАБЧОПОДОБНИ (PASSERIFORMES)

Сем. Чучулигови (Alaudidae)

Полска чучулига (*Alauda arvensis*)

Късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*)

Сива чучулига (*Calandrella rufescens*)

Балканска чучулига (*Eremophila alpestris*)

Качулата чучулига (*Galerida cristata*)

Горска чучулига (*Lullula arborea*)

Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*)

Белокрила чучулига (*Melanocorypha leucoptera*)

Сем. Лястовицови (Hirundinidae)

Градска лястовица (*Delichon urbica*)

Селска лястовица (*Hirundo rustica*)

Червенокръста лястовица (*Hirundo daurica*)

Скална лястовица (*Ptyonoprogne rupestris*)

Брегова лястовица (*Riparia riparia*)

Сем. Стърчиопашкови (Motacillidae)

Полска бърбрица (*Anthus campestris*)

Горска бърбрица (*Anthus trivialis*)

Ливадна бърбрица (*Anthus pratensis*)

Тундрова бърбрица (*Anthus cervinus*)

Планинска бърбрица (*Anthus spinoletta*)

Лимонена стърчиопашка (*Motacilla citreola*)

Жълта стърчиопашка (*Motacilla flava*)

Планинска стърчиопашка (*Motacilla cinerea*)

Бяла стърчиопашка (*Motacilla alba*)

Сем. Копринаркови (Bombycillidae)

Копринарка (*Bombycilla garrulus*)

Сем. Водни косове (Cinclidae)

Воден кос (*Cinclus cinclus*)

Сем. Орехчета (Troglodytidae)

Орехче (*Troglodytes troglodytes*)

Сем. Завирушкови (Prunellidae)

Сивогуша завирушка (*Prunella modularis*)

Пъстрогуша завирушка (*Prunella collaris*)

Сем. Дроздови (Turdidae)

Трънковче (*Cercotrichas galactotes*)

Червеногръдка (*Erithacus rubecula*)

Северен славей (*Luscinia luscinia*)

Южен славей (*Luscinia megarhynchos*)

Синьогушка (*Luscinia svecica*)

Пъстър скален дрозд (*Monticola saxatilis*)

Син скален дрозд (*Monticola solitarius*)

Пустинно каменарче (*Oenanthe deserti*)

Скално каменарче (*Oenanthe finschii*)

Испанско каменарче (*Oenanthe hispanica*)

Ориенталско каменарче (*Oenanthe isabellina*)

Черно каменарче (*Oenanthe leucura*)

Сиво каменарче (*Oenanthe oenanthe*)

Черногърбо каменарче (*Oenanthe pleschanka*)

Домашна червеноопашка (*Phoenicurus ochruros*)

Градинска червеноопашка (*Phoenicurus phoenicurus*)

Ръждивогушо ливадарче (*Saxicola rubetra*)

Черногушо ливадарче (*Saxicola torquata*)

Белогуш дрозд (*Turdus torquatus*)

Кос (*Turdus merula*)

Черногуш дрозд (*Turdus ruficollis*)

Хвойнов дрозд (*Turdus pilaris*)

Поен дрозд (*Turdus philomelos*)

Беловежд дрозд (*Turdus iliacus*)

Имелов дрозд (*Turdus viscivorus*)

Сем. Коприварчеви (Sylviidae)

Индийско шаварче (*Acrocephalus agricola*)

Тръстиково шаварче (*Acrocephalus arundinaceus*)

Градинско шаварче (*Acrocephalus dumetorum*)

Мустакато шаварче (*Acrocephalus melanopogon*)

Водно шаварче (*Acrocephalus paludicola*)

Мочурно шаварче (*Acrocephalus palustris*)

Крайбрежно шаварче (*Acrocephalus schoenobaenus*)

Блатно шаварче (*Acrocephalus scirpaceus*)

Свилено шаварче (*Cettia cetti*)

Пъстроопашато шаварче (*Cisticola juncidis*)

Малък маслинов присмехулник (*Hippolais pallida*)

Голям маслинов присмехулник (*Hippolais olivetorum*)

Градински присмехулник (*Hippolais icterina*)

Полски цвъркач (*Locustella naevia*)

Речен цвъркач (*Locustella fluviatilis*)

Тръстиков цвъркач (*Locustella luscinioides*)

Планински певец (*Phylloscopus bonelli*)

Жълтоглав певец (*Phylloscopus proregullus*)

Буков певец (*Phylloscopus sibilatrix*)

Елов певец (*Phylloscopus collybita*)

Брезов певец (*Phylloscopus trochilus*)

Червеногушо коприварче (*Sylvia cantillans*)

Малко черноглаво коприварче (*Sylvia melanocephala*)

Орфеево коприварче (*Sylvia hortensis*)

Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*)

Малко белогушо коприварче (*Sylvia curruca*)

Голямо белогушо коприварче (*Sylvia communis*)

Градинско коприварче (*Sylvia borin*)

Голямо черноглаво коприварче (*Sylvia atricapilla*)

Черногушо коприварче (*Sylvia rueppelli*)

Жълтоглаво кралче (*Regulus regulus*)

Червеноглаво кралче (*Regulus ignicapillus*)

Сем. Мухоловкови (Muscicapidae)

Сива мухоловка (*Muscicapa striata*)

Червеногуша мухоловка (*Ficedula parva*)

Беловрата мухоловка (*Ficedula albicollis*)

Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*)

Жалобна мухоловка (*Ficedula hypoleuca*)

Сем. Мустакати синигери (Timaliidae)

Мустакат синигер (*Panurus biarmicus*)

Сем. Дългоопашати синигери (Aegithalidae)

Дългоопашат синигер (*Aegithalos caudatus*)

Сем. Синигерови (Paridae)

Лъскавоглав синигер (*Parus palustris*)

Жалобен синигер (*Parus lugubris*)

Матовоглав синигер (*Parus montanus*)

Качулат синигер (*Parus cristatus*)

Черен синигер (*Parus ater*)

Син синигер (*Parus caeruleus*)

Голям синигер (*Parus major*)

Сем. Зидаркови (Sittidae)

Горска зидарка (*Sitta europaea*)

Скална зидарка (*Sitta neumayer*)

Сем. Скалолазкови (Tichodromadidae)

Скалолазка (*Tichodroma muraria*)

Сем. Дърволазкови (Certhiidae)

Горска дърволазка (*Certhia familiaris*)

Градинска дърволазка (*Certhia brachydactyla*)

Сем. Торбогнезди синигери (Remizidae)

Торбогнезд синигер (*Remiz pendulinus*)

Сем. Авлигови (Oriolidae)

Авлига (*Oriolus oriolus*)

Сем. Сврачки (Laniidae)

Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*)

Черночела сврачка (*Lanius minor*)

Сива сврачка (*Lanius excubitor*)

Червеноглава сврачка (*Lanius senator*)

Белочела сврачка (*Lanius nubicus*)

Сем. Вранови (Corvidae)

Гарван (*Corvus corax*)

Сокерица (*Nucifraga caryocatactes*)

Жълтоклюна гарга (*Pyrrhocorax graculus*)

Сем. Скорцови Sturnidae)

Розов скорец (*Sturnus roseus*)

Сем. Тъкачови (Ploceidae)

Снежна чинка (*Montifringilla nivalis*)

Домашно врабче (*Passer domesticus*)¹

Испанско врабче (*Passer hispaniolensis*)

Полско врабче (*Passer montanus*)

Скално врабче (*Petronia petronia*)

Сем. Чинкови (Fringillidae)

Обикновено конопарче (*Carduelis cannabina*)

Щиглец (*Carduelis carduelis*)

Зеленика (*Carduelis chloris*)

Брезова скатия (*Carduelis flammea*)

Жълтоклюно конопарче (*Carduelis flavirostris*)

Елшова скатия (*Carduelis spinus*)

Червена чинка (*Carpodacus erythrinus*)

Черешарка (*Coccothraustes coccothraustes*)

Обикновена чинка (*Fringilla coelebs*)

Планинска чинка (*Fringilla montifringilla*)

Кръсточовка (*Loxia curvirostra*)

Червенушка (*Pyrrhula pyrrhula*)

Диво канарче (*Serinus serinus*)

Сем. Овесаркови (Emberizidae)

Лапландска овесарка (*Calcarius lapponicus*)

Белоглава овесарка (*Emberiza leucocephalos*)

Жълта овесарка (*Emberiza citrinella*)

Зеленогуша овесарка (*Emberiza cirrus*)

Сивоглава овесарка (*Emberiza cia*)

Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*)

Белогуша овесарка (*Emberiza rustica*)

Малка овесарка (*Emberiza pusilla*)

Тръстикова овесарка (*Emberiza schoeniclus*)

Черноглава овесарка (*Emberiza melanocephala*)

Сива овесарка (*Miliaria calandra*)

Снежна овесарка (*Plectrophenax nivalis*)

---

¹ Видове под обща защита съгласно чл. 45 от Закона за биологичното разнообразие